

Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 28.05.1993, sp. zn. 7 Co 696/93, ECLI:CZ:KSCB:1993:7.CO.696.1993.1

Číslo: 64/1994

Právní věta: Nejde o případ, na který se vztahuje ustanovení 6 odst. 1 písm. b) nebo písm. e) zákona č. 87/1991 Sb., jestliže k přechodu vlastnictví na stát došlo udělením příklepu na vydraženou nemovitost vydražiteli v rámci likvidace dědictví.

Soud: Krajský soud v Českých Budějovicích

Datum rozhodnutí: 28.05.1993

Spisová značka: 7 Co 696/93

Číslo rozhodnutí: 64

Číslo sešitu: 6-7

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Likvidace dědictví, Rehabilitace, Rehabilitace soudní

Předpisy: 87/1991 Sb. § 6

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 64

Nejde o případ, na který se vztahuje ustanovení § 6 odst. 1 písm. b) nebo písm. e) zákona č. 87/1991 Sb., jestliže k přechodu vlastnictví na stát došlo udělením příklepu na vydraženou nemovitost vydražiteli v rámci likvidace dědictví.

(Rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích z 28. 5.1993, sp. zn. [7 Co 696/93](#)).

Okresní soud v Českých Budějovicích rozsudkem zamítl žalobu žalobce, aby byla soudem uložena povinnost žalované obci V. uzavřít se žalobcem dohodu o vydání věci, a to domu č. 40 v V. se stavební parcelou č. 131/1 o výměře 803 m² a zahradou č. 542 o výměře 1369 m² se všemi součástmi a příslušenstvím. O nákladech řízení rozhodl soud tak, že uložil žalobci povinnost zaplatit žalované obci 920 Kč. Podle soudu prvního stupně by sice žalobce byl oprávněnou osobou ve smyslu ustanovení § 3 odst. 2 písm. c) zákona č. 87/1991 Sb., ale věc nepřešla na stát v rozhodném období tak, jak to má na zřeteli ustanovení § 6 odst. 1 zákona. Přechod nemovitostí na stát se tu uskutečnil cestou dřívější exekuční likvidace dědictví, což nelze v tomto případě považovat za politickou perzekuci dědiců, ani za porušení obecně uznávaných lidských práv a svobod ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 písm. c) zákona č. 87/1991 Sb. Proto je návrh žalobce nedůvodný.

Proti tomuto rozsudku se odvolal žalobce, domáhal se změny napadeného rozsudku a uložení

povinnosti žalované obce uzavřít se žalobcem dohodu o vydání uvedených nemovitostí. Nesouhlasil se závěrem soudu, že by na danou věc nedopadalo ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb. Poukazoval na to, že v rozhodovém období věc přešla na stát na základě odmítnutí dědictví, učiněného v tísni, a to jako odúmrtí, což je uvedeno i v odůvodnění usnesení bývalého Lidového soudu v Českých Budějovicích ze 13.5.1959, č. j. E 226/59-35. Nesouhlasil ani se závěrem soudu, že by dědicové nebyli politicky perzekvováni. Podle žalobce měl být daný případ uvažován z hlediska ustanovení § 6 odst. 1 písm. e) zákona č. 87/1991 Sb., totiž v důsledku provedené dražby, i když za základní důvod pro vydání věci nadále spatřuje skutečnost, že došlo k odmítnutí dědictví.

Žalovaná obec V. navrhovala potvrzení rozsudku soudu prvního stupně. Pokud při dřívější exekuční likvidaci dědictví se v odůvodnění rozhodnutí poukazovalo na to, že došlo k odúmrtí a k připadnutí dědictví státu, pak šlo jen o nepřesné vyjádření. Tato likvidace byla provedena nikoli na návrh státu, nýbrž na návrh věřitelky T. Š.

Krajský soud v Českých Budějovicích svým rozsudkem potvrdil rozsudek soudu prvního stupně a uložil žalobci, aby žalované obci zaplatil 230 Kč na nákladech odvolacího řízení.

Z odůvodnění:

V žalobě uvedené nemovitosti byly předmětem exekuční likvidace dědictví, která byla nařízena pod sp. zn. E 226/59 u Okresního soudu v Českých Budějovicích. V rámci této likvidace dědictví byl usnesením uvedeného soudu z 5. 6.1970 udělen příklep na vydraženou nemovitost (tedy dům č. 40 ve V. se stavební parcelou č. 131 a zahradou parc. č. 542), a to vydražiteli bývalému MNV ve V., jemuž také byl jako vydražiteli udělen souhlas od bývalého ONV v Českých Budějovicích; nejvyšší podání bylo také se strany MNV ve V. zapláceno.

Usnesení o udělení příklepu je listinou, dokumentující přechod vlastnictví. K přechodu vlastnictví na stát zde tedy došlo úředním výrokem (§ 114 zákona č. 141/1950 Sb. a § 133 zákona č. 40/1964 Sb.). Nešlo o žádný z případů, na které se vztahuje ustanovení § 6 odst. 1 zákona č. 87/1991 Sb., o mimosoudních rehabilitacích, ale ani o další případ, na který by dopadalo ustanovení § 6 odst. 2 zákona. Nešlo o majetkovou či jinou křivdu způsobenou občanskoprávními úkony a správními akty nebo jinými protiprávními postupy, které by byly důsledkem politické persekuce nebo postupu porušujícího obecně uznávaná lidská práva a svobody (§ 2 odst. 1 písm. c/ zákona č. 87/1991 Sb.). Exekuční likvidace dědictví, v jejímž rámci došlo k exekučnímu prodeji nemovitostí, byla důsledkem předlužení dědictví po zůstavitelce L. B. a po zůstaviteli B. B. a důsledkem toho, že všichni v úvahu přicházejí dědici tehdy dědictví odmítli. Proto bylo také řízení o dědictví podle tehdy platného ustanovení § 322 zákona č. 142/1950 Sb. zastaveno. Exekuční likvidaci dědictví navrhli jednak stát, jemuž dědictví mělo připadnout jako odúmrtí, a jednak věřitelka T. Š., která do dědictví přihlásila své pohledávky (31 906,40 Kčs, 2 393 Kčs a 968,60 Kčs). I když v dalším průběhu vzal stát prostřednictvím finančního odboru rady bývalého ONV v Českých Budějovicích návrh na exekuční likvidaci zpět, trvala věřitelka T. Š. na jejím provedení a proto tato likvidace dále pokračovala až do konce. Nemovitost vydražil bývalý MNV ve V., jemuž byl také udělen příklep. To bylo možné jen po provedené dražbě, které se mohl účastnit kterýkoli zájemce po složení jistoty a příklep bylo možno udělit tomu, jehož podání bylo nejvyšší a bylo uznáno za přípustné. Jako účastník dražby nebyl nikdo zvýhodňován a vydražitelem se tedy stal ten, který by učinil nejvyšší podání. Právě ze soudního usnesení o udělení příklepu bývalému MNV ve V., jako vydražiteli, také plyne, že nemovitosti se tu nedostaly do jeho vlastnictví způsobem, který umožňoval zvýhodnění socialistických právnických osob podle ustanovení § 481 zákona č. 142/1950 Sb., když dědicové měli možnost nejpozději před začátkem dražby převzít nemovitost za odhadní cenu. Vydražitelem se vedle bývalého MNV ve V. mohla stát také jiná fyzická nebo právnická osoba, pokud by učinila nejvyšší podání.

Nešlo tedy ani podle názoru odvolacího soudu o případ, se kterým zákon č. 87/1991 Sb. spojuje

povinnost vydání věci, ani podle ustanovení § 6 odst. 1 písm. e), ani písm. h) tohoto zákona, jak se toho dovolává žalobce. Jak již bylo uvedeno, šlo o dražbu nemovitosti podle tehdy platného občanského soudního řádu v rámci exekuční likvidace dědictví, nikoli o dražební řízení, provedené zkrácenou formou ve smyslu ustanovení § 6 odst. 1 písm. e) citovaného zákona. Navíc nešlo o případ, jehož cílem bylo uhradit pohledávku státu, neboť ten byl pouze jedním z věřitelů. Nešlo ani o případ, kdy věc přešla na stát na základě odmítnutí dědictví v dědickém řízení, učiněného v tísni ve smyslu ustanovení § 6 odst. 1 písm. h) zákona č. 87/1991 Sb. Je sice pravda, že v řízení dědickém došlo ze strany dědiců k odmítnutí dědictví, ale nemovitosti nepřešly na stát v důsledku odúmrť, ale dražbou v rámci exekuční likvidace dědictví. Pokud v této souvislosti žalobce připomíná část odůvodnění usnesení bývalého Lidového soudu v Českých Budějovicích z 13. 5.1959, č. j. E 226/59-5, které uvádí, že celé dědictví připadá podle § 513 zákona č. 141/1950 Sb. jako odúmrť státu, šlo o nepřesnou formulaci stavu věci. Z obsahu obou dědických spisů (sp. zn. D 125/57 o dědictví po zůstavitelce L. B. a sp. zn. D 305/58 o dědictví po zůstaviteli V. B.) vyplývá, že řízení o dědictví bylo podle ustanovení § 332 zákona č. 142/1950 zastaveno (uvedený § 332 uváděl: „Byla-li nařízena exekuční likvidace dědictví, zastaví soud projednání dědictví. Usnesení o tom se doručí jen na žádost účastníka“). Řízení o dědictví neskončilo vydáním jmění státu jako odúmrť podle § 342 zákona č. 142/1950 Sb. a žádné usnesení o tom, že se dědictví vydává státu jako odúmrť proto ani vydáno nebylo. O případ ve smyslu ustanovení § 6 odst. 1 písm. h) zákona č. 87/1991 Sb. by šlo právě tehdy, kdyby byly nemovitosti vydány státu jako odúmrť, neboť pak by skutečně věc přešla na stát způsobem, který má na zřeteli zákon o mimosoudních rehabilitacích. V daném případě tomu tak však nebylo, neboť nemovitosti tu přešly na stát příklepem ve dražbě.

Odvolání žalobce, pokud vytýká nesprávné právní posouzení projednané věci, bylo tedy nedůvodné. Odvolací soud věcně správný rozsudek soudu prvního stupně proto podle ustanovení § 219 o. s. ř. potvrdil.

Podle výsledků řízení bylo úspěšně žalované obci přiznáno právo na náhradu nákladů odvolacího řízení (§ 142 odst. 1, § 224 o. s. ř.), které činí 230 Kč (odměna za jeden úkon právní pomoci advokáta 200 Kč a paušální částka náhrad 30 Kč).